

รายงานผลงานเรื่องเต็มการทดลองที่สิ้นสุด

1. **ชุดโครงการวิจัย** : วิจัยและพัฒนาไขมันสำปะหลัง
2. **โครงการวิจัย** : วิจัยและพัฒนาพันธุ์มันสำปะหลัง
- กิจกรรม** : วิจัยและพัฒนาพันธุ์มันสำปะหลัง
- กิจกรรมย่อย** : การเปรียบเทียบพันธุ์มันสำปะหลัง
3. **ชื่อการทดลอง (ภาษาไทย)** : การเปรียบเทียบพันธุ์มันสำปะหลังเบื้องต้น (ลูกผสมปี 2554)
- ชื่อการทดลอง (ภาษาอังกฤษ)** : Cassava Preliminary Yield Trial (2011 Hybrids)
4. **คณะผู้ดำเนินงาน**
 - หัวหน้าการทดลอง** : นางสาวลักษณ์ อมะวัลย์ ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง
 - ผู้ร่วมงาน** : นางจิณณจารี หาญเศรษฐสุข นายบุษจักร วงษ์วัฒน์
นายกุลชาติ นาคจันทิก นายอดิศักดิ์ สายนภา
ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง
5. **บทคัดย่อ**

การเปรียบเทียบพันธุ์มันสำปะหลังเบื้องต้น ในปี 2556/57 ได้นำพันธุ์มาจากการคัดเลือกครั้งที่ 2 (ลูกผสมปี 2554) จำนวน 86 พันธุ์ โดยใช้พันธุ์ระยอง 5 ระยอง 7 ระยอง 9 ระยอง 11 และระยอง 86-13 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ ดำเนินการที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง ปลูกเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2556 เก็บเกี่ยวเมื่ออายุครบ 12 เดือน วันที่ 29 เมษายน 2557 ผลการทดลองพบว่า จากการพิจารณาคัดเลือกพันธุ์ โดยเปรียบเทียบลักษณะต่างๆ ที่สำคัญได้แก่ ผลผลิตหัวสด เปอร์เซ็นต์แป้ง ผลผลิตแป้ง ผลผลิตมันแห้ง ดัชนีเก็บเกี่ยว ความสูง และลักษณะทรงต้น โดยเปรียบเทียบกับพันธุ์มาตรฐาน สามารถคัดเลือกไว้ได้ 24 พันธุ์ ได้แก่ CMR54-04-75 CMR54-04-236 CMR54-06-1 CMR54-14-66 CMR54-31-13 CMR54-31-51 CMR54-31-53 CMR54-31-87

รหัสการทดลอง 01-07-54-01-01-02-11-56

CMR54-36-4 CMR54-50-32 CMR54-55-1 CMR54-68-48 CMR54-80-12 OMR54-07-5 OMR54-07-131
OMR54-12-42 OMR54-22-20 OMR54-29-91 OMR54-39-246 OMR54-42-14 OMR54-42-106
OMK54-11-98 OMK54-12-7 และ OMK54-27-4 โดยให้ผลผลิตหัวสดเฉลี่ยระหว่าง 3,720-6,853 กิโลกรัมต่อไร่ เปอร์เซ็นต์แป้งเฉลี่ยระหว่าง 23.1-29.4 เปอร์เซ็นต์ ผลผลิตแป้งเฉลี่ยระหว่าง 938-1,666 กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตมันแห้งเฉลี่ยระหว่าง 1,366-2,445 กิโลกรัมต่อไร่ ดัชนีเก็บเกี่ยวเฉลี่ยระหว่าง 0.58-0.75 ความสูงเฉลี่ยระหว่าง 121-232 เซนติเมตร และลักษณะทรงต้นอยู่ในระดับ 1-5 คะแนน ซึ่งจะได้นำไปปลูกคัดเลือกในขั้นตอนเปรียบเทียบมาตรฐานพันธุ์มันสำปะหลัง ในปี 2557/58 ต่อไป

6. คำนำ

มันสำปะหลังเป็นพืชที่สำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทย สามารถนำไปใช้ทำประโยชน์ได้หลายอย่าง เช่น ทำแป้ง อาหารสัตว์ แป้งแปรรูปใช้ในอุตสาหกรรมต่างๆ รวมทั้งยังใช้ในการผลิตพลังงานทดแทนกรมวิชาการเกษตร โดยสถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน และศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง จึงร่วมมือกันที่จะพัฒนาพันธุ์มันสำปะหลังที่ให้ผลผลิตสูงและเปอร์เซ็นต์แป้งสูง เพื่อแนะนำส่งเสริมให้เกษตรกรได้ปลูกต่อไป

การเปรียบเทียบพันธุ์มันสำปะหลังเบื้องต้น เป็นขั้นตอนต่อเนื่องมาจากการคัดเลือกพันธุ์ปีที่ 2 ซึ่งปลูกแบบต้นต่อแถว แต่ในขั้นตอนนี้แต่ละพันธุ์จะมีจำนวนท่อนพันธุ์ปลูกมากขึ้น จึงปลูกเป็นแปลงใหญ่ขึ้น คือ มีขนาดแปลงย่อย 5x8 เมตร และมีการวางแผนการทดลองแบบ RCB ทำ 2 ซ้ำ ทำให้สามารถประเมินผลผลิตเบื้องต้น เพื่อคัดเลือกพันธุ์ไปปลูกในขั้นตอนเปรียบเทียบมาตรฐานต่อไปได้ สำหรับชุดลูกผสมชุดปี 2554 จะคัดเลือกพันธุ์มาปลูก 86 พันธุ์ และมีพันธุ์มาตรฐานที่ใช้เปรียบเทียบ 5 พันธุ์ คือ ระยอง 5 ระยอง 7 ระยอง 9 ระยอง 11 และระยอง 86-13 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อคัดเลือกพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูงและแป้งสูง กว่าพันธุ์มาตรฐานที่มีอยู่ในปัจจุบัน

7. วิธีดำเนินการ

- อุปกรณ์

1. มันสำปะหลังพันธุ์ที่ผ่านการคัดเลือกครั้งที่ 2 (ลูกผสมปี 2554) จำนวน 86 พันธุ์
2. มันสำปะหลังพันธุ์มาตรฐาน 5 พันธุ์ คือ พันธุ์ระยอง 5 ระยอง 7 ระยอง 9 ระยอง 11 และระยอง 86-13 เพื่อเป็นพันธุ์เปรียบเทียบ
3. เครื่องวัดเปอร์เซ็นต์แป้ง แบบ Reimann Scale
4. ปุ๋ยเคมีสูตร 15-7-18
5. สารเคมีกำจัดโรค แมลง และวัชพืช

- วิธีการ

วางแผนการทดลองแบบ RCB ทำ 2 ซ้ำ ขนาดแปลงย่อย 5x8 เมตร เก็บเกี่ยวพื้นที่ 3x6.4 เมตร

กรรมวิธี : ปลูกมันสำปะหลังพันธุ์ต่าง ๆ 86 พันธุ์ และมีพันธุ์มาตรฐานที่ใช้เปรียบเทียบ 5 พันธุ์ คือ ระยอง 5 ระยอง 7 ระยอง 9 ระยอง 11 และระยอง 86-13 เก็บเกี่ยวเมื่ออายุครบ 12 เดือน บันทึกข้อมูลและวิเคราะห์ผลทางสถิติ

วิธีปฏิบัติการทดลอง : ปลูกมันสำปะหลังพันธุ์คัดเลือกจำนวน 86 พันธุ์ พร้อมพันธุ์มาตรฐานที่ใช้เปรียบเทียบจำนวน 5 พันธุ์ วันที่ 8 พฤษภาคม 2556 โดยใช้ระยะปลูก 1.00 x 0.80 เมตร ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-7-18 อัตรา 50 กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อมันสำปะหลังอายุ 1.5 เดือน โดยใส่ 2 ช้างลำต้นบริเวณชายพุ่มใบ แล้วพรวนดินกลบ กำจัดวัชพืชโดยใช้แรงงานคน และใช้สารกำจัดวัชพืชตามความจำเป็น เก็บเกี่ยวผลผลิตเมื่ออายุครบ 12 เดือน วันที่ 29 เมษายน 2557 โดยเก็บเกี่ยวเฉพาะ 3 แถวกลาง และเว้นแถวริมโดยรอบ วัดการเจริญเติบโต ผลผลิต เปอร์เซ็นต์แป้ง และคัดเลือกพันธุ์

การบันทึกข้อมูล : บันทึกข้อมูล การเจริญเติบโต ความสูง จำนวนต้นเก็บเกี่ยว น้ำหนักหัวสด น้ำหนักต้น ใบและเหง้า ค่าดัชนีเก็บเกี่ยว (harvest index) เปอร์เซ็นต์แป้ง ผลผลิตแป้ง ผลผลิตมันแห้ง และประเมินลักษณะทรงต้น โดยประเมินเบื้องต้นอย่างง่ายด้วยสายตาโดยการให้คะแนน ดังนี้

ทรงต้น : 1 = ไม่แตกกิ่ง ต้นตรง

2 = แตกกิ่งบ้างเล็กน้อย โดยแตก 1 ชั้น แต่มีระดับการแตกกิ่งสูง คือ ด้านปลายบน

3 = แตกกิ่งปานกลาง คือ แตกกิ่ง 1 ชั้น แต่มีระดับการแตกกิ่งประมาณกึ่งกลางความสูงหรือต่ำกว่า

4 = แตกกิ่งค่อนข้างมาก คือ แตกกิ่งมากกว่า 1 ชั้น แต่มุมการแตกกิ่งแคบ

5 = แตกกิ่งมาก คือ แตกกิ่งมากกว่า 1 ชั้น และมุมการแตกกิ่งกว้าง

- เวลาและสถานที่ เริ่มต้น ตุลาคม 2555 สิ้นสุด กรกฎาคม 2557

ณ ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง ต.ห้วยโป่ง อ.เมือง จ.ระยอง

8. ผลการทดลองและวิจารณ์

พันธุ์มันสำปะหลังที่ผ่านการคัดเลือกครั้งที่ 2 จำนวน 86 พันธุ์ เมื่อนำมาปลูกเปรียบเทียบเบื้องต้น โดยมีพันธุ์มาตรฐานที่ใช้ตรวจสอบ คือ พันธุ์ระยอง 5 ระยอง 7 ระยอง 9 ระยอง 11 และระยอง 86-13 ผลการทดลองพบว่า สามารถคัดเลือกพันธุ์ ได้จำนวน 24 พันธุ์ ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ ความสูง การให้ผลผลิต เปอร์เซ็นต์แป้ง ผลผลิตแป้งต่อไร่ ผลผลิตมันแห้งต่อไร่ ดัชนีเก็บเกี่ยว และลักษณะทรงต้น เมื่อเก็บเกี่ยวที่อายุครบ 12 เดือน ใกล้เคียงกับพันธุ์มาตรฐาน ดังแสดงในตารางที่ 1

ผลผลิตหัวสด พันธุ์CMR54-80-12 ให้ผลผลิตหัวสดสูงสุด 6,853 กิโลกรัมต่อไร่ รองลงมาเป็นพันธุ์ OMR54-42-14 CMR54-31-51 CMR54-36-4 และ CMR54-31-53 ให้ผลผลิตหัวสด 6,133 6,057 6,048 และ 6,031 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ ส่วนพันธุ์ที่เหลืออยู่ระหว่าง 3,720-5,884 กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อเปรียบเทียบกับพันธุ์มาตรฐานพันธุ์ระยอง 7 ระยอง 5 ระยอง 9 ระยอง 11 และระยอง 86-13 พบว่า ให้ผลผลิตหัวสด 5,622 5,004 4,484 3,502 และ 3,106 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ

เปอร์เซ็นต์แป้ง พันธุ์OMR54-07-131 ให้เปอร์เซ็นต์แป้งสูงสุด คือ 29.4 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาเป็น พันธุ์OMR54-39-246 CMR54-50-32 CMR54-31-51 และ OMK54-11-98 ให้เปอร์เซ็นต์แป้ง 28.4 27.8 27.5 และ 27.4 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนพันธุ์ที่เหลืออยู่ระหว่าง 23.1-27.2 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเปรียบเทียบกับพันธุ์มาตรฐานพันธุ์ระยอง 11 ระยอง 86-13 ระยอง 5 ระยอง 9 และระยอง 7 พบว่า ให้เปอร์เซ็นต์แป้ง 29.3 26.3 23.7 23.7 และ 20.7 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

ผลผลิตแป้ง พันธุ์CMR54-31-51 ให้ผลผลิตแป้งสูงสุด 1,666 กิโลกรัมต่อไร่ รองลงมาเป็นพันธุ์ CMR54-80-12 CMR54-31-53 CMR54-31-87 และ OMK54-11-98 ให้ผลผลิตแป้ง 1,645 1,607 1,483 และ 1,469 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ ส่วนพันธุ์ที่เหลืออยู่ระหว่าง 938-1,466 กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อเปรียบเทียบกับพันธุ์มาตรฐานพันธุ์ระยอง 11 ระยอง 86-13 ระยอง 5 ระยอง 7 และระยอง 9 พบว่า ให้ผลผลิตแป้ง 1,205 1,161 1,067 1,028 และ 866 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ

ผลผลิตมันแห้ง พันธุ์CMR54-80-12 ให้ผลผลิตมันแห้งสูงสุด 2,445 กิโลกรัมต่อไร่ รองลงมาเป็น พันธุ์CMR54-31-51 CMR54-31-53 OMR54-42-14 และ CMR54-36-4 ให้ผลผลิตมันแห้ง 2,314 2,267 2,183 และ 2,162 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ ส่วนพันธุ์ที่เหลืออยู่ระหว่าง 1,366-2,143 กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อ

เปรียบเทียบกับพันธุ์มาตรฐานพันธุ์ระยอง 7 ระยอง 5 ระยอง 9 ระยอง 11 และระยอง86-13 พบว่า ให้ผลผลิตมันแห้ง 1,872 1,775 1,590 1,383 และ 1,159 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ

ดัชนีการเก็บเกี่ยว พันธุ์OMR54-42-14 และ OMR54-22-20 ให้ค่าดัชนีการเก็บเกี่ยวสูงสุด 0.75 รองลงมาเป็นพันธุ์OMK54-12-7 CMR54-04-75 และ OMK54-27-4 ให้ค่าดัชนีการเก็บเกี่ยว 0.74 0.73 และ 0.72 ตามลำดับ ส่วนพันธุ์ที่เหลืออยู่ระหว่าง 0.58-0.71 เมื่อเปรียบเทียบกับพันธุ์มาตรฐานพบว่าพันธุ์ระยอง 11 ระยอง 9 ให้ค่าดัชนีการเก็บเกี่ยว 0.75 0.74 ตามลำดับ ส่วนพันธุ์ระยอง 5 ระยอง 7 และระยอง86-13 ให้ค่าดัชนีการเก็บเกี่ยวเท่ากันคือ 0.70

ความสูง พันธุ์OMR54-29-91 มีความสูงสูงสุด 232 เซนติเมตร รองลงมาเป็นพันธุ์OMR54-12-42 CMR54-80-12 CMR54-50-32 และ OMR54-42-14 มีความสูง 226 225 223 และ 212 เซนติเมตร ตามลำดับ ส่วนพันธุ์ที่เหลืออยู่ระหว่าง 121-210 เซนติเมตร เมื่อเปรียบเทียบกับพันธุ์มาตรฐานพันธุ์ระยอง 9 ระยอง 5 ระยอง 11 ระยอง 7 และระยอง86-13 พบว่า มีความสูง 225 167 164 155 และ 113 เซนติเมตร ตามลำดับ

ลักษณะทรงต้น (plant type) พบว่า มีอยู่ 2 พันธุ์ ที่ได้คะแนน 1 เท่ากับพันธุ์มาตรฐานพันธุ์ระยอง 7 และระยอง 9 ซึ่งมีลักษณะทรงต้นตั้งตรงไม่แตกกิ่ง มี 14 พันธุ์ที่ได้คะแนน 2 คือ มีการแตกกิ่งเล็กน้อยและระดับที่แตกกิ่งอยู่สูงหรือสูงกว่ากิ่งหนึ่งของต้นเช่นเดียวกับพันธุ์ระยอง 11 และระยอง86-13 และมี 3 พันธุ์ ได้คะแนน 3 คือ แตกกิ่งปานกลาง โดยแตกกิ่ง 1 ชั้นแต่มีระดับการแตกกิ่งประมาณกึ่งกลางความสูงหรือต่ำกว่าเท่ากับพันธุ์มาตรฐานพันธุ์ระยอง 5 ส่วนที่เหลืออีก 5 พันธุ์ ได้คะแนน 5 คือ แตกกิ่งมาก คือ แตกกิ่งมากกว่า 1 ชั้น และมุมการแตกกิ่งกว้าง

9. สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

จากการนำพันธุ์มันสำปะหลังจำนวน 86 พันธุ์ ซึ่งเป็นลูกผสมปี 2554 มาเปรียบเทียบกับพันธุ์เบื้องต้นในปี 2556/57 โดยใช้พันธุ์ระยอง 5 ระยอง 7 ระยอง 9 ระยอง 11 และระยอง86-13 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบกับลูกทดลองที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง เก็บเกี่ยวเมื่ออายุครบ 12 เดือน จากผลการทดลองได้ทำการคัดเลือกไว้ได้จำนวน 24 พันธุ์ ได้แก่ CMR54-04-75 CMR54-04-236 CMR54-06-1 CMR54-14-66 CMR54-31-13 CMR54-31-51 CMR54-31-53 CMR54-31-87 CMR54-36-4 CMR54-50-32 CMR54-55-1 CMR54-68-48 CMR54-80-12 OMR54-07-5 OMR54-07-131 OMR54-12-42 OMR54-22-20 OMR54-29-91 OMR54-39-246 OMR54-42-14 OMR54-42-106 OMK54-11-98

OMK54-12-7และ OMK54-27-4 โดยให้ผลผลิตหัวสดเฉลี่ยระหว่าง 3,720-6,853 กิโลกรัมต่อไร่ เปอร์เซ็นต์แป้งเฉลี่ยระหว่าง 23.1-29.4 เปอร์เซ็นต์ ผลผลิตแป้งเฉลี่ยระหว่าง 938-1,666 กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตมันแห้งเฉลี่ยระหว่าง 1,366-2,445 กิโลกรัมต่อไร่ ดัชนีเก็บเกี่ยวเฉลี่ยระหว่าง 0.58-0.75 ความสูงเฉลี่ยระหว่าง 121-232 เซนติเมตร และลักษณะทรงต้นอยู่ในระดับ 1-5 คะแนน ในขณะที่พันธุ์มาตรฐานพันธุ์ระยอง 5 ระยอง 7 ระยอง 9 ระยอง 11 และ ระยอง86-13 ให้ผลผลิตหัวสดเฉลี่ยระหว่าง 3,106-5,622 กิโลกรัมต่อไร่ เปอร์เซ็นต์แป้งเฉลี่ยระหว่าง 20.7-29.3 เปอร์เซ็นต์ ผลผลิตแป้งเฉลี่ยระหว่าง 866-1,205 กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตมันแห้งเฉลี่ยระหว่าง 1,159-1,872 กิโลกรัมต่อไร่ ดัชนีเก็บเกี่ยวเฉลี่ยระหว่าง 0.70-0.75 ความสูงเฉลี่ยระหว่าง 113-225 เซนติเมตร และลักษณะทรงต้นอยู่ในระดับ 1-3 คะแนน

10. การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

นำพันธุ์ที่คัดเลือกได้เข้าเปรียบเทียบมาตรฐานพันธุ์มันสำปะหลัง ในปี 2557/58 ซึ่งเป็นขั้นตอนต่อไปของการปรับปรุงพันธุ์มันสำปะหลัง

ตารางที่ 1 ความสูง ผลผลิตหัวสด ผลผลิตมันแห้ง เปอร์เซ็นต์แป้ง ผลผลิตแป้ง ดัชนีเก็บเกี่ยว และ ลักษณะทรงต้น ของพันธุ์มันสำปะหลัง ในการเปรียบเทียบพันธุ์มันสำปะหลังเบื้องต้น (ลูกผสมปี 2554) ณ ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง ปี 2556/57

ปลูก : วันที่ 8 พฤษภาคม 2556

เก็บเกี่ยว : วันที่ 29 เมษายน 2557

ลำดับ ที่	พันธุ์	ความสูง (ซม.)	ผลผลิต (กิโลกรัม/ไร่)		เปอร์เซ็นต์ แป้ง	ผลผลิตแป้ง (กิโลกรัม/ไร่)	H.I.	ลักษณะ ทรงต้น
			หัวสด	มันแห้ง				

1	CMR54-04-75	191 e-q	4,720 a-n	1,693 a-l	24.2 a-n	1,145 a-j	0.73 a-g	2
2	CMR54-04-236	187 f-q	5,093 a-l	1,820 a-j	24.1 a-n	1,227 a-i	0.67 b-l	2
3	CMR54-06-1	204 c-m	3,742 b-n	1,413 a-l	27.0 a-f	1,006 a-k	0.63 e-n	2
4	CMR54-14-66	182 f-r	5,533 a-g	2,029 a-h	25.4 a-j	1,404 a-g	0.67 b-l	3
5	CMR54-31-13	197 c-o	5,133 a-l	1,883 a-i	25.5 a-i	1,304 a-h	0.68 b-l	5
6	CMR54-31-51	177 g-s	6,057 abc	2,314 ab	27.5 a-e	1,666 a	0.69 a-k	5
7	CMR54-31-53	190 e-q	6,031 a-d	2,267 abc	26.7 a-g	1,607 abc	0.69 b-k	2
8	CMR54-31-87	191 d-q	5,849 a-f	2,144 a-f	25.4 a-j	1,483 a-d	0.69 a-k	2
9	CMR54-36-4	207 c-m	6,049 abc	2,158 a-e	24.1 a-n	1,452 a-f	0.66 b-l	2
10	CMR54-50-32	227 b-h	3,933 b-n	1,513 a-l	27.8 a-d	1,095 a-j	0.66 b-l	2
11	CMR54-55-1	152 m-v	4,040 b-n	1,532 a-l	26.8 a-f	1,096 a-j	0.60 i-n	2
12	CMR54-68-48	197 c-o	5,080 a-l	1,874 a-i	25.7 a-i	1,305 a-h	0.58 k-n	3
13	CMR54-80-12	217 b-k	6,853 a	2,445 a	24.0 a-n	1,644 ab	0.67 b-l	5
14	OMR54-07-5	185 f-r	4,022 b-n	1,495 a-l	26.0 a-i	1,048 a-j	0.59 j-n	5
15	OMR54-07-131	190 e-q	4,209 a-n	1,670 a-l	29.4 a	1,243 a-h	0.69 a-k	2
16	OMR54-12-42	225 b-i	3,867 b-n	1,395 a-l	24.3 a-n	950 a-k	0.70 a-j	1
17	OMR54-22-20	195 c-o	5,284 a-i	1,876 a-i	23.5 a-n	1,256 a-h	0.75 a-e	3
18	OMR54-29-91	232 b-g	3,720 b-n	1,376 a-l	25.5 a-j	961 a-k	0.64 e-n	2
19	OMR54-39-246	162 k-v	4,044 b-n	1,569 a-l	28.4 abc	1,145 a-j	0.72 a-g	2
20	OMR54-42-14	225 b-i	6,133 ab	2,184 a-d	23.9 a-n	1,466 a-e	0.69 a-k	2
21	OMR54-42-106	170 i-t	5,276 a-j	1,867 a-i	23.1 a-n	1,245 a-h	0.64 d-m	2
22	OMK54-11-98	142 o-v	5,360 a-h	2,045 a-g	27.4 a-f	1,470 a-d	0.64 d-m	5
23	OMK54-12-7	119 tuv	3,924 b-n	1,471 a-l	27.2 a-f	1,041 a-k	0.66 b-l	2
24	OMK54-27-4	137 p-v	4,747 a-n	1,679 a-l	23.8 a-n	1,119 a-j	0.71 a-i	1

(ตารางที่ 1 ต่อ)

ลำดับ ที่	พันธุ์	ความสูง (ซม.)	ผลผลิต (กิโลกรัม/ไร่)		เปอร์เซ็นต์ แป้ง	ผลผลิตแป้ง (กิโลกรัม/ไร่)	H.I.	ลักษณะ ทรงต้น
			หัวสด	มันแห้ง				
	Rayong 5	145 n-v	5,004 a-m	1,788 a-k	23.7 a-n	1,205 a-i	0.74 a-e	3
	Rayong 7	157 m-v	5,622 a-g	1,871 a-i	20.7 b-o	1,161 a-i	0.72 a-g	1

Rayong 9	227 b-h	4,484 a-n	1,593 a-l	23.7 a-n	1,067 a-j	0.65 d-l	1
Rayong 11	161 l-v	3,502 b-n	1,384 a-l	29.3 ab	1,028 a-k	0.75 a-e	2
Rayong 86-13	107 v	3,107 f-n	1,195 c-l	26.3 a-h	866 a-k	0.71 a-i	2
F-TEST	**	**	*	**	**	**	
cv (%)	12.2	27.5	31.1	15.7	37.1	7.1	
MEAN	188	4,069	1,419	22.5	921	0.67	

ค่าเฉลี่ยในสตรมภ์เดียวกันที่มีตัวอักษรเหมือนกันไม่แตกต่างกันทางสถิติ โดยใช้วิธี DMRT

* = แดกต่างทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

** = แดกต่างทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 99 %

ตารางที่ 2 แสดงประวัติคู่ผสมของพันธุ์ที่คัดเลือกไว้ 26 พันธุ์ ในการเปรียบเทียบพันธุ์มันสำปะหลังเบื้องต้น (ลูกผสมปี 2554)
ณ ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง ปี2556/57

ลำดับที่	พันธุ์	แม่ x พ่อ
1	CMR54-04-75	CHINAXOMR26-14-9
2	CMR54-04-236	CHINAXOMR26-14-9
3	CMR54-06-1	CM3299-15 X RAYONG 11
4	CMR54-14-66	CMR37-18-201 X CM3299-15
5	CMR54-31-13	CMR50-40-10 X OMR50-03-31
6	CMR54-31-51	CMR50-40-10 X OMR50-03-31
7	CMR54-31-53	CMR50-40-10 X OMR50-03-31
8	CMR54-31-87	CMR50-40-10 X OMR50-03-31
9	CMR54-36-4	HB60 X SM2273-23
10	CMR54-50-32	OMR26-14-9 X R9
11	CMR54-55-1	OMR44-19-19 X SM2273-23
12	CMR54-68-48	R5 X KU50
13	CMR54-80-12	SC5 X HB60
14	OMR54-07-5	CMR37-18-201
15	OMR54-07-131	CMR37-18-202
16	OMR54-12-42	CMR44-29-12

(ตารางที่ 2 ต่อ)

ลำดับที่	พันธุ์	แม่ x พ่อ
17	OMR54-22-20	KU50
18	OMR54-29-91	OMR26-14-9
19	OMR54-39-246	R11

20	OMR54-42-14	SC5
21	OMR54-42-106	SC6
22	OMK54-11-98	R5
23	OMK54-12-7	SMK48-89P1
24	OMK54-27-4	ระยอง 9
